

حسین اطمینان

روز کتاب و کتابخوانی را پشت سر گذاشته‌ایم. با جست‌وجو در اینترنت می‌توانیم آمارهای گوناگونی از میزان مطالعه در کشور پیدا کنیم. این آمارها از روزانه چهار تا ۲۰ دقیقه متغیر هستند. کتابخوانی در ایران آنچنان طرفداری ندارد و اکثر جمع‌شناسان و روزنامه‌نگاران به این موضوع اذعان دارند. البته آنان بیشتر مشکلات کشور را از آگاهی نداشتن مردم می‌دانند و آگاهی هم ریشه در کتابخوانی دارد. برخی از کارشناسان معتقدند هنوز بسیاری از مردم ضرورت کتابخوانی را درک نکرده و به همین دلیل نیازی به کتاب خواندن احساس نمی‌کنند. اما کدامیک از این آمارها معتبر هستند؟ چرا ما کتاب نمی‌خوانیم؟ علی‌اصغر سیدآبادی نویسنده و نامزد جایزه «استرید لیندن گرن» (معتبرترین جایزه کتاب کودک جهان) در گفت‌وگو با پاسارگاد به این سوال پاسخ می‌دهد. او که چندین طرح از جمله پایتخت کتاب، جام باشگاه‌های کتابخوانی و... را برای افزایش سرانه مطالعه در ایران پایه‌ریزی کرده معتقد است: همین افرادی که می‌گویند سرانه مطالعه در ایران پایین است خودشان کتاب بخوندند و وضع کتابخوانی ما بهتر می‌شود. گفت‌وگو با این نویسنده در ادامه می‌آید.

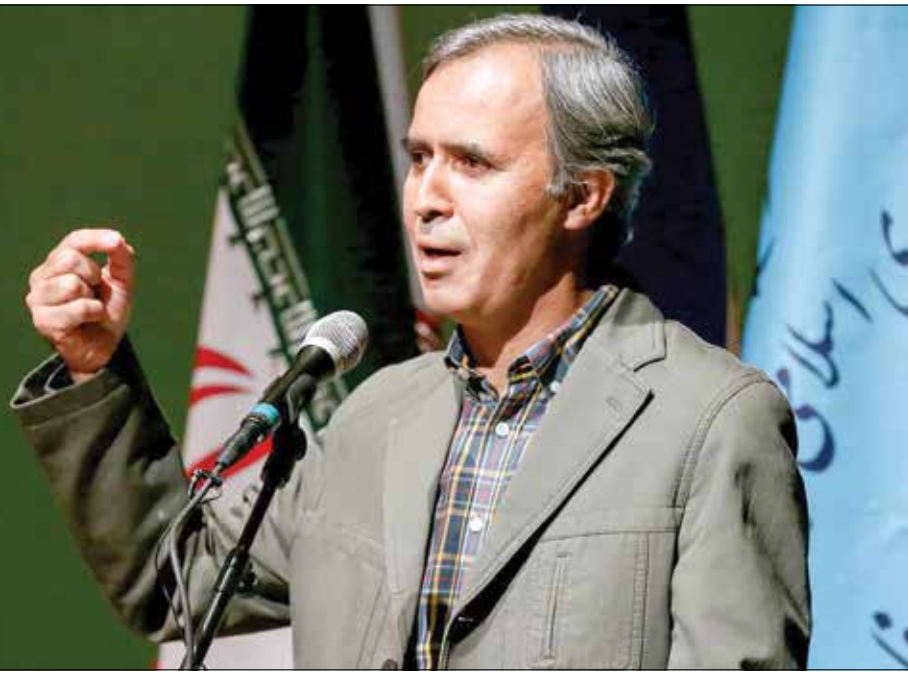
با جستجو در اینترنت به آمارهای متناقضی از سرانه مطالعه در ایران مثلا سه دقیقه، پنج دقیقه، ۱۲ دقیقه و ۲۰ دقیقه برخورد می‌کنیم. این آمارها چگونه به وجود آمده‌اند و کدامیک به واقعیت نزدیک است؟

من اطلاع دقیقی ندارم که این آمارها از کجا می‌آیند و باید هر کدام را جداگانه بررسی کرد. اما اشکال در اعلام آمارهاست. ممکن است هر نهادی بر اساس یک منطبق آماری تولید کنونی وقتی توضیح می‌دهد که مثلا آمار مطالعه چند دقیقه است باید آن منطبق را تشریح کند. مثلا بگوید منظور از مطالعه چه بوده؟ چه چیزهایی مطالعه حساب و یا حساب نشده است. به نظر من تا الان نزدیک به واقع‌ترین کاری که در رابطه با میزان سرانه مطالعه در کشور انجام شده در واقع پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان است که میزان مطالعه روزانه ایرانیان را حدود دوازده دقیقه و خورده‌های اعلام کرده است. در این آمار استان به استان هم متفاوت بوده و نتیجه آن در سایت قابل مشاهده است. این آمار قابل‌اکتزاترین آمار موجود در ایران است.

کتابهای درسی هم در این پیمایش لحاظ شده‌اند؟

نه این پیمایش مربوط به کتابهای غیر درسی است. خوشبختانه یک کار هم به اسم پیمایش

کسانی که می‌گویند سرانه مطالعه پایین است خودشان کتاب نمی‌خوانند

علی‌اصغر سیدآبادی، نویسنده / عکس: ایرنا

کتاب و زحمت بکشیم. اوضاع خیلی فرق خواهد کرد. **با یکی از جامعه‌شناسان که صحبت می‌کردم می‌گفت، مشکل ما الان این نیست که مردم عادی کتاب نمی‌خوانند؛ مشکل این است که مسئولان، فرهیختگان و قشر دانشگاهی‌مان هم کتاب نمی‌خوانند و این به جامعه ضرر زیادی می‌زند.**

من در این مورد دائم مطالعه‌ای در این خصوص انجام نشده که اینها را از هم تفکیک کند. مطالعه‌ای نیست که اساتید و مسئولان را جدا کرده باشند و ببینند بین نخبگان و مسئولان کمتر کتاب می‌خوانند یا نه طبیعتا چیزی که می‌توان گفت این است که نقطه ما از نقطه مطلوب کمتر کتاب می‌خوانیم. مدیران، نخبگان، اساتید معلمان و مردم عادی همه در همان طیفی قرار می‌گیرند که کمتر کتاب می‌خوانند. همه با هم کم کتاب می‌خوانیم شاید این حرف بر اساس مطالعه‌ای باشد اما استنباطی درست نیست. مثلا دور و بر من چهار

علی‌اصغر سیدآبادی، نویسنده در گفت‌وگو با پاسارگاد:

کسانی که می‌گویند سرانه مطالعه پایین است خودشان کتاب نمی‌خوانند

مسئول باشند که کتاب بخوندند و دور بر کسی کتاب نخوانند. ما باید بر اساس شواهد علمی حرف بزنیم ولی در این رابطه من شواهد علمی‌ای ندیده‌ام. **شما فرمودید که از نقطه مطلوب کمتر کتاب می‌خوانیم، چرا این گونه است؟ آیا ما هنوز ضرورت کتابخوانی را درک نکرده‌ایم؟** دلایل متعددی وجود دارد. مثلا ما بکسری دلایل جهانی داریم که همه جای دنیا با آن درگیرند. مثلا رسانه‌های رقیب کتاب، فضای مجازی و استفاده بیشتر از اینها که سرانه مطالعه را پایین آورده است. یکسری دلایل ملی داریم مثل نگاه آموزش و پرورش به کتاب، چونی نگاه آموزش و پرورش تک‌کتابی و متمرکز است، خیلی فضا به مطالعه و خواندن کتاب‌های دیگر نمی‌دهد. یا نگاه خانواده‌ها به کتاب خواندن. البته دلایل سیاسی و اجتماعی هم در این موضوع دخیل‌اند. موضوع دیگر اینکه در فضای اجتماعی ما جایگاه کتابخوان‌ها و کتابخوان‌ها خیلی فرقی نمی‌کند. علاوه بر این‌ها دلایل محلی

از آن بکنیم. همین‌طور که وقت‌گذرانی مردم در این شبکه‌ها بیشتر شده است، ما داده‌ها و مشاهداتی داریم که این شبکه‌های اجتماعی به کتابخوانی کمک کرده‌اند. **در چند سال اخیر گروه‌های کتابخوانی زیادی تشکیل شده است، بسیاری از مردم در شبکه‌های اجتماعی از کتابخوانی حرف می‌زنند، کتاب‌فروشی‌های شبکی شروع به کار کرده‌اند. این موارد نشان‌دهنده این موضوع نیست که سرانه مطالعه در ایران بالا رفته است؟**

من منتظر پیمایش جدید هستیم که گزارش اعلام شود. در شهرهایی که کارهای ترویج کتابخوانی بیشتر بوده بررسی کنیم و بعد به یک تحلیل نهایی برسیم. الان من داده کافی برای اینکه به یک تحلیل برسیم ندارم. یک چیزهایی در ذهنم است ولی برای اینکه به یک تحلیل درست‌تری برسیم کافی نیستند.

گرانی کتاب و کاغذ چقدر در سرانه مطالعه تاثیر دارد؟

این که می‌گویند کتاب گران است بستگی به این دارد که کتاب را با چه مقایسه کنیم. اگر با قیمت کتاب در دو، سه سال قبل مقایسه کنیم کتاب گران است و سه برابر شده است. مثلا سه سال قبل با یک میزان پول می‌شد پنج کتاب خرید اما الان همان پول دو کتاب است.

برای افزایش سرانه مطالعه چه باید کرد؟

در هیچ کشوری بدون کار کردن و ترویج کتابخوانی مردم کتاب نمی‌خوانند. کتابخوانی باید به صورت برنامه در مدارس، کنفرانسی‌ها و فضاهای اجتماعی باشد. در ایران ما می‌گوییم سرانه مطالعه پایین است و کاری هم انجام نمی‌دهیم. البته باید کارها در بستر کارهای داوطلبانه و مردمی باشد. هرجایی که این اتفاق افتاد کتابخوانی هم بالا رفته است.

شما خودتان برای افزایش سرانه مطالعه چندین طرح را اجرا کردید کمی در مورد این طرح‌ها توضیح می‌دهید؟ ما چهار طرح جشنواره روستا و عشایر دوستدار کتاب، طرح پایتخت کتاب، جام باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان و جشنواره نقدین مروجان کتابخوانی را اجرا کردیم. همه اینها نشان داده که هر جایی که کار ترویج کتابخوانی انجام شود میزان کتابخوانی هم بالا می‌رود. این نتایج هم گواهی خواهد داد. بعضی روستاها را مطالعه کرده‌اند تا چهار برابر هم میزان کتابخوانی افزایش پیدا کرده است.

در این رویدادها ظرف و ساختاری تشکیل و سعی شده است محتوای آن را خود برنامه‌ریزان محلی تعیین کنند و بر این اساس برنامه‌ها و طرح‌ها با توجه به نیازها و امکانات خود منطقه نوشته می‌شود. اجرای طرح‌هایی همچون دوستدار و باشگاه کتاب بر اساس ایده منطقه، مسلمان‌تر گذارتر از برنامه‌هایی است که از پایتخت لایح می‌شود. به عنوان مثال ۱۵۰ شهر و ۱۳۰ روستا و آبادی عشایری در انتخاب و معرفی پایتخت کتاب و جشنواره روستاها و عشایر دوستدار کتاب شرکت کرده‌اند و کتابخوانی در آنها همچون رویدادی اجتماعی عمل می‌کند و بقیه کارهای آنها تحت تاثیر قرار می‌دهد. مهم نیست در این مراسم چه شهرها و روستاهایی برگزیده شوند، مهم این است که دست کم چندین، مدیران بخش‌های دولتی و فعالان بخش‌های غیردولتی، درباره کتاب و خواندن با هم گفت‌وگو کرده‌اند و کمک کرده‌اند تا شهرشان کتابخوان‌تر شود و در هر کدام از این روستاها، مردم تشویق شدند که پیش‌تر بخوانند. کار گروهی انجام بدهند. برای طراحی برنامه‌های کتابخوانی در روستاها ما هم گفت‌وگو

هر چهار طرح شما در حال اجرا هستند؟

بله هر چهار مورد اجرا شده است. **موفقیت آمیز بودند؟** برای اینکه بگوییم موفقیت آمیز بودند یا نه ابتدایا باید بدانیم و ببینیم این طرح‌ها چه بوده و هدفی انجام شده است. این چهار مورد بسیار کم‌زحمت بوده‌اند و کارهایی بوده که با هزینه پایین تاثیر قابل قبولی داشته و موفقیت آمیز بوده‌اند. اما اگر بگویند چرا سرانه مطالعه ایران افزایش پیدا نکرده چرا مردم هنوز کتابخوان نشده‌اند این طرح‌ها موفقیت آمیز نیستند. موضوع مهم اینها کارهای داوطلبانه هستند. مثلا در پایتخت کتاب شهرها درخواست می‌دهند. نگارین طرح‌ها را بالا به پایین نیست و از پایین به بالاست.

طی سفر رییس جمهور به سیرجان صورت گرفت:

افتتاح پروژه‌های منطقه معدنی و صنعتی گل‌گهر سیرجان

گل‌گهر به بهشت معدنی تبدیل شده است

رییس جمهور شامگاه دوشنبه در آیین افتتاح طرح‌های منطقه معدنی و فولادی و صنعت آب و برق در سیرجان که با حضور وزیر سازمان صمت، رییس هیئت عامل ایمیدرو، مدیرعامل شرکت گل‌گهر و جمعی از مدیران این منطقه در سالن پردیس مجتمع معدنی و صنعتی گل‌گهر برگزار شد، سخنرانی کرد. دکتر حسن روحانی به توانمندی متخصصان ایرانی اشاره کرد: «زمانی در زمینه برق کاملا واردکننده تجهیزات نیروگاهی بودیم و نمی‌توانستیم صنایع نیروگاه بسازیم و یا اینکه برای کشورهای دیگر نیروگاه‌هایی احداث کنیم اما امروز در سطحی هستیم که برای خودمان و کشورهای منطقه نیروگاه می‌سازیم و در مذاکرات با یکی از کشورهای مهم منطقه از ما خواسته شد که چندین نیروگاه در آن کشور احداث کنیم که این به معنای تحول و پیشرفت در این زمینه است.» دکتر روحانی با مشاهده طرح‌های عظیم معدنی و صنعتی در منطقه گل‌گهر از تلاش‌گران این عرصه تشکر کرد و گفت: «ضمن تشکر از همه عزیزان در منطقه گل‌گهر و در سراسر کشور اعم از کارگران و مهندسان که تلاش کردند و کشور را گل و گوهر کردند. این منطقه یک بهشت معدنی شده است.» وی افزود: «استخراج برخی معادن آسان است اما در دنیا از معدنی در عمق هزار و ۵۰۰ متر و سه هزار متر استخراج می‌کنند. باید تلاش وافر کنیم چرا که معادن و تنوع معدنی از سرمایه‌های بزرگی است که خداوند به ما عطا کرده است.» رییس جمهور در آیین افتتاح ۲۶ طرح در

منطقه گل‌گهر بیان کرد: «مدیران، کارشناسان سرمایه‌گذاران، طراحان و ... توانمندی بالایی در صنایع کشور به دست آورده‌اند که جای خرسندی دارد.»

به زودی در استان کرمان انقلاب معدنی خواهیم داشت

رضا رحمانی وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این آئین گفت: «برنامه‌های ۷ محور دانشیم که یکی از آنها صنایع معدنی است که انقلاب معدنی ایجاد شود و این نهضت تمام شود.» وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ایران پتانسیل معدنی فراوانی دارد، افزود: «در استان کرمان ۲۰ هزار کیلومتر ایمیدرو اکتشاف در استان خواهیم داشت که این یعنی انقلاب معدن و سومین مورد احیاء و فعال‌سازی معادن کوچک بود که معادن کوچک در مناطق محروم

کشور است که تجهیز و نوسازی معادن و تکمیل زنجیره فلزات اساسی به ویژه فولاد و مس را هم داریم.» وی با بیان اینکه سال ۵۷ زنجیره فولاد ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن یعنی ۵۰۰ هزار تن فولاد خام (ککسانتره، گندله، آهن اسفنجی و رسیده اظهار داشت: «کنون به ۲۱۲ میلیون تن رسیده که نسبت به اول انقلاب بیش از صد برابر شده است.» رحمانی بیان کرد: «۸۰ میلیون تن ظرفیت در حال اجرا داریم که ۲۶ میلیون تن در گندله و ۱۲ میلیون تن آهن اسفنجی و ۱۹ میلیون تن آهن خام بوده است. چشم‌انداز ما رسیدن به ۵۵ میلیون تن فولاد است.» وی ادامه داد: «سال ۹۲ جزو وارد کنندگان عمده فولاد بودیم اما امروز جزو صادر کنندگان عمده هستیم و معتقدم در زنجیره صنعت فولاد صنعت بومی

افتتاح دو کارخانه فولادی در مجموعه گل‌گهر از سوی رییس جمهور

«کارخانه‌های آن اسفنجی کوثر دو» و «فولادسازی جهان فولاد دوشنبه هفته گذشته با حضور رییس جمهوری افتتاح شد. در برنامه افتتاحیه واحد گازی نیروگاه گهر انرژی نیز به عنوان طرح پشتیبان صنایع، به مدار تولید پیوست. به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، در برنامه افتتاحیه منطقه گل‌گهر علاوه بر این سه طرح بزرگ، ۲۳ پروژه دیگر نیز راه‌اندازی شد به طوری که منطقه گل‌گهر شاهد افتتاح ۲۶ طرح جدید بود. مجموع ارزش این طرح‌ها از ۸۲۰۰ میلیارد تومان نیز عبور می‌کند. این میزان سرمایه‌گذاری، اشتغال حدودا ۱۳۰۰ را به‌طور مستقیم همراه داشته و ۳۹۰۰ شغل نیز به‌طور غیر مستقیم

ایجاد شده است. با اجرای طرح‌های مذکور مجموعه گل‌گهر نخستین منطقه‌ای در کشور است که زنجیره کامل تولید از اکتشاف تا تولید محصول نهایی (شمش فولاد) را در دل خود و در یک مکان قرار داده است.

دوب ۱/۲ میلیون تنی جهان فولاد کارخانه ذوب و ریخته‌گری جهان فولاد با ظرفیت ۱/۲ میلیون تن و با مجموع انرژی و ریالی سرمایه‌گذاری ۲ هزار و هفتصد و پنجاه میلیارد تومان به تولید رسیده است.

از سوی دیگر کارخانه تولید آهن اسفنجی شماره ۲، طرح کوثر توسعه آهن و فولاد گل‌گهر با ظرفیت ۲ میلیون تن و با مجموع سرمایه‌گذاری ۱۲۵۲ میلیارد تومان وارد مدار تولید شده است. نیروگاه واحد پشتیبان

و واحد بخار نیروگاه گهر انرژی سیرجان نیز با ظرفیت ۱۶۰ مگاوات و مجموع سرمایه‌گذاری ۱۷۴۲ میلیارد تومان نیز امروز افتتاح شد.

برنامه جدید تامین انرژی

از سوی دیگر با توجه به نیاز طرح‌های منطقه گل‌گهر به حدود ۱۴۰۰ مگاوات به ویژه در بخش تولید فولاد، برنامه‌ریزی تامین انرژی از طریق احداث نیروگاه در دستور کار شرکت قرار گرفته است. در این راستا تا کنون دو واحد گازی نیروگاه اول به ظرفیت حدود ۳۳۰ مگاوات در سفر قبلی ریاست جمهوری به کرمان افتتاح شد و واحد بخار نیروگاه اول (گهران) با ظرفیت ۱۶۰ مگاوات نیز هفته گذشته به بهره‌برداری رسید. همچنین در برنامه آتی شرکت احداث نیروگاه دوم طرح‌ریزی شده است.

